

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ЗОВНІШНЬОЇ
ПОЛІТИКИ
ЦЕНТР ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ОСВІТИ
МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

П'ЯТА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИН ТА СВІТОВОГО ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ»**

17 КВІТНЯ 2015 Р.

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МАРІУПОЛЬ — 2015

ББК 66.4я431
УДК 327(063)

Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу: Збірник матеріалів Четвертої Інтернет-конференції (17 квітня 2015 р.) / Під заг. ред. К. В. Балабанова. — Маріуполь : МДУ, 2015. — 161с.

Редакційна колегія:

К. В. Балабанов, д.політ.н., професор, ректор МДУ; **В. Ф. Лисак**, д.і.н., професор кафедри МВ та ЗП, декан історичного факультету; **Трофименко М. В.**, к.політ.н., професор кафедри МВ та ЗП; **М. В. Булик**, к.політ.н., доцент кафедри МВ та ЗП; **Н. В. Гаврилова**, к.і.н., доцент; **С. П. Пахоменко**, к.і.н., доцент; **А. М. Дегтеренко**, к.політ.н., доцент; **Є. В. Рябінін**, к.політ.н., доцент; **О. О. Черепченко**, к.політ.н., доцент кафедри МВ та ЗП.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики (протокол № 8 від 16.03.2015).

Рекомендовано до друку вченою радою історичного факультету Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 27.03.2015).

Іванець Т. М.,
 аспірантка спеціальності 23.00.05 – етнополітологія та
 етностудіологія Маріупольського державного університету
ЛІБЕРАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ЯПОНІЇ НА
ДОСТРОКОВИХ ВИБОРАХ ДО ПАЛАТИ ПРЕДСТАВНИКІВ
(ГРУДЕНЬ 2014)

103

Ляшенко А. Ю.,
 студентка II курсу спеціальності «Міжнародні відносини»
 Маріупольського державного університету
ПРОБЛЕМА КАТАЛОНСЬКОГО СЕПАРАТИЗМУ В
ПРОГРАМАХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ІСПАНІЇ НА
СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

107

Мартиненко Р. А.,
 студент III курсу спеціальності «Міжнародні відносини»
 Маріупольського державного університету
ПОЛІТИЧНІ МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК
ВПЛИВУ НА МАСОВУ СВІДОМІСТЬ

110

Машошина Д.,
 студентка ОКР Спеціаліст спеціальності «Документознавство та
 інформаційна діяльність» Маріупольського державного університету
ГАЗЕТА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ: МІЖНАРОДНА
ТЕМАТИКА (НА ПРИКЛАДІ ВИСВІТЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
КРИЗИ СКАНДИНАВСЬКИМИ ЗМІ)

113

Мирошников Б. Р.,
 студент III курсу спеціальності «Международные отношения»
 Мариупольского государственного университета
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ КРИЗИС В СЛОВЕНИИ

115

Петренко Г. П.,
 студентка IV курсу спеціальності «Міжнародні відносини»
 Маріупольського державного університету
«РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ» ТА «АРАБСЬКА ВЕСНА».
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДІЙ В УКРАЇНІ ТА НА
БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

118

Піддубний С. А.,
 аспірант спеціальності 23.00.02 - політичні інститути та процеси
 Маріупольського державного університету
ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ СІМ'Ї В УКРАЇНІ

121

- 3315; 2002. № 12. Ст. 1093; № 30. Ст. 3029, 3033; 2003. № 27 (ч. 1). Ст. 2708; 2004. № 27. Ст. 2711; № 35. Ст. 3607; № 45. Ст. 4373; 2005. № 30 (ч. 1). Ст. 310; 2006. № 31 (ч. 1). Ст. 3452; № 43. Ст. 4412; 2007. № 31. Ст. 4008.
2. Всемирный Доклад ЮНЕСКО по коммуникации и информации 1999 — 2000 гг. — М., 2000.
 3. Інформаційна політика / Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://pidruchniki.com/11510513/politologiya/pravove_zabezpechennya_informatsiynoyi_sferi_zarubizhnih_krayin
 4. Марзак Г.А. Свобода массовой информации: конституционное закрепление // Правовые вопросы связи.— К.: Знання, 2006. — 429 с.
 5. Международное публичное право / сб. док. — М.: Слово, 1996. Т. 1. — 562 с.
 6. Мильтон Дж. О свободе печати. — М., 1907. — С. 46 — 47
 7. Мрочко Л.В. Теория и практика массовой информации / учеб. пособие. — М.: Наука, 2006. — 162 с.
 8. Поляков Ю. А. Інформаційна безпека та засоби масової інформації. / А.С. Грибоедова / Навчальний посібник — М.: ІМПЕ ім., 2004
 9. Права человека и процессы глобализации современного мира / под ред. Е.А. Лукашевой. — М.: Мысль, 2007. — 397 с.
 10. Прайс М. Телевидение, телекоммуникации и переходной период: право, общество и национальная идентичность. — М., 2000. С. 45
 11. Ровинская Т. М. Интернационализация и глобализация средств массовой информации // Мировая экономика и международные отношения. — М.: Мысль, 2007. № 6. — С. 12.

УДК 329.051+324(520)(043)

ЛІБЕРАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ЯПОНІЇ НА ДОСТРОКОВИХ ВИБОРАХ ДО ПАЛАТИ ПРЕДСТАВНИКІВ (ГРУДЕНЬ 2014)

Іванець Т. М.,

аспірантка спеціальності 23.00.05 – етнополітологія та етнодержавознавство Маріупольського державного університету

Ліберально-Демократична партія Японії (ЛДПЯ) протягом тривалого часу була гегемоном у японському політичному житті. Однак, наприкінці ХХ століття вона починає втрачати свій вплив та не може сформувати необхідну більшість у парламенті. Японія вступає в епоху коаліцій. На початку ХХІ століття створився ефективний тандем у обличчі ЛДПЯ та відновленої у 1998 році Нової Комейто, який діяв навіть в опозиційний для ЛДПЯ період. Неспроможність ліберал-демократів реалізовувати ефективну, послідовну та виважену політику доповнювалася загальними кризовими явищами в японському суспільстві та економіці, які, починаючи з кінця ХХ століття, поступово та невпинно набирали обертів. Після уходу с поста прем'єр-міністра

Дз. Коїдзумі у 2005 році спостерігається постійна зміна кабінетів міністрів, які не затримувалися при владі більше року. Розчарованість населення у ЛДПЯ призвело до того, що на виборах до Палати Представників у 2009 році гучну перемогу та переважну більшість отримує найбільша опозиційна партія Демократична партія Японії (ДПЯ). Ліберал-демократи повертаються до влади лише у 2012 році на чолі з СіндзоАбе. Він починає активні дії по реформуванню японської економіки. Нова економічна стратегія отримує назву «абеноміка»: вона базувалася на трьох принципах – «стрілах» [1].

По-перше, це монетарна політика, направлена на вивід країни в дефляції, що вже затягнулася не на одне десятиліття, шляхом послаблення національної валюти. По-друге, гнучка фіскальна політика, що передбачає зниження податків для корпорацій, створення вільних економічних зон тощо. По-третє, заохочення приватних інвестицій, реформування ринку праці та збільшення інвестицій в науково-дослідні розробки. Крім цього, Японія бере курс на посилення своєї ролі на міжнародній арені та укріпленнювійськово-промислового комплексу [2].

Цю стратегію Кабінет С. Абе розпочав активно втілювати у життя, не зважаючи на те, що багато хто з економістів та політиків вважав та й досить вважає, що подібна політика шоку може призвести Японію до катастрофи. Одним із кроків по реформації економіки було введення 10% податку на продаж у два етапи. В квітні 2014 року цей податок збільшили з 5 до 8%, а у жовтні цього ж року мали завершити другу фазу, тобто довести його до 10%[1]. Однак, ця міра мала негативний ефект. Було зафіксовано падіння економіки у другому та третьому кварталі 2014 року. Як результат, у листопаді 2014 року лідер ЛДПЯ заявив про відстрочення другого етапу введення податку на півтора роки та призначив дострокові вибори до Палати Представників як міру по виходу з кризової ситуації, поки рейтинг С. Абе не впав занадто низько, що могло б коштувати йому прем'єрського крісла.

Була опублікована передвиборча програма, з якою ЛДПЯ мала йти на вибори [3]. Ключовою залишилися ідеї абеноміки. Ліберал-демократи визначали наступні шість основних пунктів своєї програми.

1. Економічний підйом та фіскальна реконструкція.

Передбачалося поєднання економічного зростання та бюджетної консолідації, реалізація швидких економічних заходів по виходу з кризи, рух по траєкторії повноцінного зростання, науково-технічна модернізація, вихід на міжнародні ринки та розвиток інфраструктури, відповідальна енергетична стратегія, створення суспільства, у якому можуть співіснувати різні робочі стилі.

2. Місцевий розвиток та просування жінок.

Створення багатой та привабливої області, розвиток сільського господарства, риболовства та лісного хазяйства, створення умов для швидкого розвитку малого та середнього бізнесу, професійної самореалізації жінок, успішне проведення у 2020 році олімпійських та параолімпійських ігор.

3. Охорона та безпека життєдіяльності, освіта.

Прискорення ліквідації наслідків землетрусу на сході країни, що відбувся у 2011 році, створення стійкої системи соціального страхування, підтримка при пологах та вихованні дітей, жорсткі міри для захисту життя та майна громадян, розбудова соціальної інфраструктури для майбутнього, посилення заходів у сфері безпеки та боротьби з тероризмом, вклад у глобальний навколишній світ.

4. Активна дипломатія.

Поширення стратегічного впливу Японії на світовій арені, повернення територій, створення ефективної та непохитної системи ПРО.

5. Політичні та адміністративні реформи.

6. Конституційні поправки [4].

Як ми бачимо, передвиборча програма повністю відповідає принципам абеноміки, навіть не зважаючи на те, що саме економічний спад в процесі її реалізації і став причиною проведення дострокових виборів. Хоча програма торкається і соціальних питань, їх вирішення не являється прямою похідною основної політичної стратегії. При більш детальному аналізі тексту програми відчуваються також і амбіційні плани С. Абе відносно ролі Японії у світі - у цьому його політика певним чином нагадує політику його попередника Дз. Коїдзумі. Саме при ньому почалися активні дискусії щодо відміни 9 статті Японської конституції, яка забороняє Японії мати власну армію. При С. Абе ця ідея знову активно експлуатується.

Якщо говорити про результати, з якими ЛДПЯ прийшла після приблизно двох років при владі до виборів до Палати Представників, то офіційні данні говорять нам про наступні досягнення. У сфері працевлаштування склалася така ситуація: кількість людей, що мають роботу, за означений період зросла на 1 мільйон (з 62,57 мільйонів у грудні 2012 року до 63,66 мільйонів у вересні 2014 року). Відносно рівня зростання заробітної плати, то він був самим високим за останні 15 років – 2,07%. На 20% знизилася кількість компаній, що обанкрутилися. Позитивні зміни відмічаються і у туризмі. Вперше за 44 роки було досягнуто профіцит у цій сфері: обсяги грошей, що іноземні туристи витратили в Японії, перевершили обсяги грошей, витрачених японцями в інших країнах. Замовлення закордонним філіалам японських компаній зросли у 3 рази (з 3,2 трильйонів ієн на початку визначеного періоду до 9,3 трильйонів ієн у 2014 році). Збільшилася на 800 тисяч кількість працюючих жінок – з 26,6 мільйонів в грудні 2012 року до 27,25 мільйонів у вересні 2014 року [4]. Тобто, певні позитивні наслідки політика С. Абе таки мала.

Дострокові вибори відбулися 14 грудня 2014 року та відзначилися дуже низькою явкою виборців [5]. Результати виборів не привнесли якихось несподіванок. Дві третини місць у Палаті Представників отримала правляча коаліція: ЛДПЯ та Нова Комейто (290 та 35 місць), трохи посилити свою позицію демократи (73 про 57 місць), втратила позиції Партія Реставрації Японії (41 проти 54 місць). Несподівано зміцнила свою позицію Комуністична партія Японії (КПЯ), хоча останнім часом спостерігалися тенденції до зменшення її представництва в японському парламенті. Та дострокові вибори виявилися для неї вдалими. КПЯ отримала 21 місце (для порівняння, у 2012 році вона отримала 8 місць). Останнього разу подібного результату КПЯ

досягла на виборах у 2001 році. Можемо зробити висновок, що саме кризові явища в японській економіці та певна агресивність політики Кабінету С. Абе призвели до посилення позицій КПЯ[6]. Однак, на загальну розстановку сил у японському парламенті це мало вплинуло. Новий кабінет міністрів, сформований по результатам дострокових виборів 2014 року, знову очолив С. Абе. У лютому 2015 року на 3'їзді Ліберально-демократичної партії Японії була прийнята програма дій на 2015 рік, яка передбачала подальшу реалізацію принципів абеноміки [7].

Таким чином, дострокові вибори до Палати Представників не змінили розстановки сил у японському парламенті. Вони стали скоріше косметичним заходом, який дозволив С. Абе залишитися при владі в умовах доволі стрімкого падіння його рейтингу на фоні зниження росту економіки. ЛДПЯ не зробила жодних суттєвих коректив у своєю політичну стратегію, тому найближчим часом Японія буде продовжувати розвиватися по тому курсу, що був закладений ліберал-демократами після повернення до влади у 2012 році.

Список використаних джерел

1. 南武志3 本の矢が出揃った「アベノミクス」と今後の課題 [Електронний ресурс] /南武志 – Режим доступу : <http://www.nochuri.co.jp/report/pdf/fl307fo1.pdf>
2. アベノミクス成長戦略で、明るい日本に! <<詳細版>> [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kantei.go.jp/jp/headline/seicho_senryaku2013.html#c1
3. 政策2014年1月25日.自由民主党 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.jimin.jp/news/policy/126585.html>
4. 自民党重点政策2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://jimin.ncss.nifty.com/pdf/news/policy/126585_1.pdf
5. 自公大勝、3分の2維持「アベノミクス」継続へ [Електронний ресурс] // 朝日新聞 – Режим доступу : <http://www.asahi.com/articles/ASGDD56QBGDDUTFK01B.html>
6. 2014衆院選特集 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asahi.com/senkyo/sousenkyo47/>
7. 自民党重点政策2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://jimin.ncss.nifty.com/pdf/pamphlet/20150226_bira.pdf